

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОРУМ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXIV
декември 2024 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

Добро сътрудничество

Съюзът на инвалидите в България и Българската телеграфна агенция (БТА) сключиха споразумение за партньорство на Международния ден на хората с увреждания - 3 декември.

Генералният директор на БТА Кирил Вълчев бе отличен с плакет и почетна грамота от Съюза на инвалидите в България.

Отличията са за принос в социалното приобщаване на хората с увреждания, за ползотворно сътрудничество със Съюза на инвалидите в България, както и за

осигуряването на достъпна среда в сградата на БТА. Те му бяха връчени от председателя на Съюза Георги Колев, след като между БТА и Съюза на инвалидите в България подписаха договор за партньорство.

„Днес е Международният ден на хората с увреждания, който се отбелязва по решение на Генералната асамблея на ООН

от 1992 г. Целта е да се мотивират политиците и институциите да осигурят на хората с увреждания достъп както до архитектурната среда, така и до образователната система, пазара на труда и до информацията. По данни на Световната здравна организация близо 1,3 млрд. души в света са с увреждания. Това представлява 16% от световното население, тоест един на всеки шест души е с увреждане“, отбеляза Кирил Вълчев.

„Според данни на Националния статистически институт, обработени от Института за пазарна икономика, с призната трайно намалена работоспособност или степен на увреждане в България са 654 547 души. Това представлява близо 10% от цялото

население на страната. Близко 40% от хората с увреждания работят“, посочи още той.

Генералният директор припомни, че БТА е с обновен сайт, който позволява специализирано увеличение на шрифта, достъп за хора с дислексия и специални текстови версии.

Опитваме се, освен достъп до информация, да осигурим и достъп до пространствата на БТА. В София имаме голям напредък. Остава предизвикателство за достъп на хората с увреждания до пресклубовете на БТА в страната, отбеляза Кирил Вълчев.

Той изброи и как БТА е успяла да подобри достъпа за хора с увреждания. В агенцията вече функционират нов панорамен асансьор, специални пътеки за хора с увреждания до сградата, електрически платформи пред мултимедийната зала „МаксиМ“ и Националния пресклуб на БТА, както и нова рампа на централния вход със специална настилка и отопление, за да не замръзва през зимата.

„Чрез този договор ние ще можем да показваме и нашата дейност и чрез вашите репортери по места в регионалните структури на БТА“, отбеляза Георги Колев, председател на Съюза на инвалидите в България за подписания договор за партньорство с агенцията. Той поздрави БТА за това, че спазва изискванията да осигури достъпност като обществена институция.

„Ние можем, дайте ни възможност чрез достъпна среда“, бе посланието на Георги Колев към обществените институции.

От своя страна генералният директор Кирил Вълчев подари на председателя на Съюза копия от първата новина за учредяването на организацията на 14 декември 1989 г., както и новината от 12 октомври 1992 г. за приемане на решение от Общото събрание на ООН за обявяване на 3 декември за Международния ден на хората с увреждания. Георги Колев получи също медал и пощенска марка по повод 125-годишнината на БТА.

Информацията е на БТА - медиен партньор на СИБ, автор на текста: Иван Лазаров и на снимките: Никола Узунов

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. В Националния пресклуб на БТА в София се състоя пресконференция по повод Международния ден на хората с увреждания, 3 декември, която бе организирана от Национално представителни организации на и за хора с увреждания.

Национално представителни организации на и за хора с увреждания призоваха за прецизиране на системата на Териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК). Едно от техните предложения е да се даде достъп до здравните досиета на пациентите, подлежащи на освидетелстване и преосвидетелстване.

На снимката (от ляво надясно): Елка Тодорова от Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания, Величка Драганова от Национална асоциация на сляпо-глухите в България, Веска Събева от Асоциация на родители на деца с епилепсия, Георги Колев от Съюза на инвалидите в България, Бончо Бонев от Национална потребителна кооперация на слепите в България, Светослав Чернев от Национална организация „Малки български хора“. Снимка: Борислава Бибиновска

Това бе посочено по време на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София. Събитието бе по повод Международния ден на хората с увреждания.

Изключително важно, което би спестило много време на самите комисии, е достъпът до националната система на здравните досиета на пациентите, коментира председателят на Асоциация на родители на деца с епилепсия Веска Събева. По думите ѝ пациенти със сериозни заболявания би трябвало да правят редовни профилактични прегледи и в системата да има цялата информация за това. Не може човек, който 10 г. не е ходил на лекар, да поиска отново да влезе в системата на ТЕЛК или да поиска високи проценти, заяви Събева.

По повод намаляване на процента на помощта, тя каза, че има „изключително огромна разлика“ от това, което хората са получавали преди и сега, след откриването на новите комисии и разпределянето на случаен принцип. Няма специалисти, които да работят в различните комисии и по този начин започнаха да се дават 0%, когато в самата комисия няма даден специалист. За нервни заболявания оценка дава акушер-гинеколог, коментира Събева.

Наредбата за медицинската експертиза се подобри значително, на много от заболяванията се увеличиха процентите, добави се чужда помощ, пожизнен срок и се върна старата методика на допълнителните заболявания да дават 20%, коментира председателят на Съюза на инвалидите в България Георги Колев. Въпреки предприетите законови промени за по-навременно уведомяване на пациентите, на които им предстои преосвидетелстване, все още има хора, на които им се спират инвалидните пенсии, лишават се от социални права и остават без асистентска грижа, обясни той. Апелираме към регионалните здравни инспекции и към Националния

осигурителен институт да спазват закона, каза Колев.

Решението на ТЕЛК трябва да очертава рамката на дефицита, който съществува при лицата, които са освидетелстват, счита председателят на Национална асоциация на сляпо-глухите в България Величка Драганова. Сляпо-глухотата е двойно увреждане, подчерта тя. Според нея ТЕЛК комисиите трябва да работят по-пълноценно, така че хората с увреждания и всички останали да почувстват облекчението от реформата в медицинската експертиза.

Акцент беше поставен също, че ТЕЛК решенията оказват влияние и върху възможността на хората да работят. Трябваше спрямо потребностите за интеграция във всички направление да се оценяват хората с увреждания, но реално погледнато виждаме изключително много бариери дали по отношение на заетостта, образование, отбеляза председателят на Националното сдружение на работодателите на хората с увреждания Елка Тодорова.

Предприятията на слепите вече ги няма, незрящите хора няма къде да работят, каза председателят на Национална потребителна кооперация на слепите в България Бончо Бонев. Според него липсва държавна политика за осигуряване на работа на хора с увреждания от тази група. Вместо да живеят по-добре и да бъдат интегрирани, на хората с увреждания се създават поредни проблеми, смята президентът на Националната организация „Малки български хора“ Светослав Чернев. Той коментира и темата за дискриминация, като спомена, че преди дни е бил на дело за дискриминация на дете с нисък ръст.

По време на събитието бе засегнат и проблемът с равен достъп до образование и за липсата на подходяща инфраструктура. Все още има физически бариери и невъзможност децата с увреждания да се радват пълноценно на живота, считат представителите на организациите на и за хората с увреждания.

Информацията е на БТА - медиен партньор на СИБ

II. На 3-ти декември - международния ден на хората с увреждания, в специализираното общинско предприятие "Лозана", гр. София, бе разкрито ново производствено звено - перално помещение с нови уреди и техника за пране, сушене и гладене.

Официални гости на откриването бяха г-жа Светлана Ангелова - директор на Дирекция "Интеграция

на хората с увреждания, проекти и програми" към Столична община, г-н Свилен Пенков - директор на Дирекция "Административно, правно, финансово и информационно обслужване" в Агенция за хората с увреждания, г-жа Йоанна Колдова - директор на Дирекция "Пълноправно включване на хората с увреждания" в АХУ, г-жа Елка Тодорова - председател на Национална федерация на работодателите на инвалиди и г-н Георги Колев - председател на Съюза на инвалидите в България.

Приветствено слово произнесе директорът на "Лозана" ЕАД - г-н Юли Андреев, който заяви, че новото производствено звено ще допринесе за трудовата реализация на 7 лица с увреждания.

Поздравления за инициативата към ръководството на "Лозана" ЕАД поднесоха официалните гости, като се подчерта, че средствата за реализация на проекта са осигурени от Агенция за хората с увреждания.

III. На 26 ноември т.г. председателят на СИБ г-н Георги Колев се среща с г-н Цветан Симеонов, председател на Българска търговско-промишлена палата. Целта на срещата бе да се представи списък на членове на СИБ в трудоспособна възраст за намиране на работа от РО на БТПП.

Г-н Колев благодари за ангажимента на БТПП чрез своите регионални структури да съдейства за осигуряване на заетост на хора с увреждания, които са квалифицирани и желаят да се трудят. Списъкът на хората с увреждания, предоставен от СИБ, включва 78 човека, търсещи работа.

В информационния бюлетин, Брой 230 (26619), 27-11-2024 „Инфобизнес“ може да прочетете повече за срещата <https://www.infobusiness.bcci.bg/nujno-e-osuvremenyavane-na-normativnata-baza-pri-naemane-na-hora-s-uvrejdaniya.html>

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

I. По повод 3-ти декември и 35 години от създаването на Съюза на инвалидите в България, бяха наградени г-жа Галина Атанасова и г-н Божидар Ивков - председатели на СИБ в периода от 1990 до 1998 г., с почетни грамоти за изграждането и утвърждаването на Съюза като неправителствена организация, както и с плакети за социално приобщаване на хората с увреждания.

На тържествената церемония по връчване на наградите, която се състоя на 12 декември в офиса на ЦУ на СИБ, г-н Георги Колев - председател на СИБ изтъкна трудностите на прехода към демокрация през 90-те години и заслугите на двамата председатели за работата по изграждане и масовизиране на структурите на Съюза по места, взаимодействията с държавните и общински органи, с медиите и други обществени организации.

Споделени бяха много интересни спомени и случаи от първите години на организационния живот на Съюза, както в София, така и по места.

Разискваха се идеи за създаване на книга с историята на СИБ, като се издирят материали, снимки и видеа от БНТ, БТА, Държавния архив и др.

II. На 26 ноември т.г., в офиса на ЦУ на СИБ, председателят г-н Георги Колев и експерти от Съюза се срещнаха с г-жа Лилия Христова, обществен посредник

на Столична община.

В Столична община вече 23 години има обществен посредник, който съдейства за спазване на правата и законните интереси на гражданите пред органите на местното самоуправление и местната администрация. Дейността се осъществява чрез подаване на предложения и препоръки до местните органи, автори на оспорваните актове, или до горестоящите им органи.

Председателят на СИБ - Георги Колев представи организационната структура на Съюза във София и в страната и дейностите за подкрепа в областта на социалното приобщаване, с които подпомагаме нашите членове. Разисквани бяха основни проблеми на членовете на организацията в София, като архитектурната и транспортна недостъпност на средата, неработещите асансьори на станциите на метрото, карти за преференциално паркиране на хора с увреждания, клубната база на нашите структури и много други.

Г-жа Лилия Христова сподели за различни казуси на хора с увреждания, за които е сезирала Столична община.

Постигната бе договореност за сътрудничество и съвместни дейности в подкрепа на хората с увреждания в Столицата.

III. На 24 и 25 ноември т.г., Голден Феми Филм Фестивал гостува за втори път във Велико Търново. Световната платформа привлича в България филми с остро социална тематика от цял свят, а неин творчески директор е режисьорът г-жа Ефемия Фард.

Специалният фокус на фестивала е насочен към жените, създаващи кино, както и срещу домашното насилие. Втората мисия – опазването на околната среда, бе допълнена с филми, показващи триумфа на човешкия дух и историите на хора с увреждания.

Фестивалът бе от календара на културните събития на Община Велико Търново за 2024 година. Филмите във фестивалната програма на първия ден бяха предоставени с любезното съдействие на Институт "Сервантес" – София.

На 25 ноември от 14:00ч., в голямата зала на община Велико Търново бе българската програма с късометражни заглавия, продуцирани от Съюза на

инвалидите в България. Сред тях са филмите „От трагедия към триумф“ за лекоатлета и параолимпиец Ружди Ружди, и „Отново ще съм на крака“ - за един от големите таланти на българския ММА – Светослав Захариев.

Председателят на СИБ г-н Георги Колев откри фестивалната програма. „Да показваме вдъхновяващите истории и примери в подкрепа на популяризирането, социалното приобщаване и равнопоставеността на хората с увреждания е мисията, която следваме и мотото ни го доказва „Ние можем“- сподели той.

Специален плакет и статуетка получи г-жа Йотка Вълева – председател на Регионалната организация на СИБ за значим принос към развитието на аудитория за вдъхновяващи истории за хора с увреждания.

Художественият директор на фестивала г-жа Ефемия Фард, изказа благодарност към Община Велико Търново, че отново е сцена за Фестивала и дава възможност той да бъде мост между културата и изкуството, и промяната за хората с увреждания.

Директорът на Дирекция „Социални политики, здравеопазване, транспорт“ в общината г-жа Росица Димитрова поздрави организаторите и присъстващите, като изказа надеждата, че все така заедно, с разбиране и подкрепа, ще се дава възможност за развитие, сбъднати мечти и успешна реализация на хората със затруднения. „Защото те са достойни и можещи, както присъстващите видяха и във филмите.“

В подкрепа на другата кауза на фестивала – опазването на околната среда, бяха засадени 30 дървета в парк "Света гора" във Велико Търново. Участие взеха: Нейно Превъзходителство Закия Ел Мидауи, посланик на Кралство Мароко в България и доайен на дипломатическия корпус, Хуан Карлос Видал-директор на институт

Сервантес -София, заместник- кмета по „Спорт, младежки дейности, туризъм и демографски политики“ Георги Недав, Антони Цонев- главен експерт /Дирекция „Култура, недвижимо културно-историческо наследство, празници и фестивали“ Община Велико Търново, Мила Стоянова, директор ДГС Горна Оряховица, Йотка Вълева, председател на РО на СИБ - Велико Търново, Здравка Тотева- пиар на „Голден ФЕМИ филм фестивал“, Мирослав Тотев, жители на град Велико Търново, Джоузеф Фард- директор младежки публики на „ГОЛДЕН ФЕМИ ФИЛМ ФЕСТИВАЛ“, Ефемия Фард – художествен директор на „ГОЛДЕН ФЕМИ ФИЛМ ФЕСТИВАЛ“.

IV. На 3.XII.2024г. Международния ден на хората с увреждания, по повод 35 години от учредяването на СИБ и 32 години от създаването си, Регионална организация Пловдив подготви специално тържество за над 100 членове, симпатизанти и гости. На него присъстваха г-н

Георгиев и г-жа Евтимова от ЦУ на СИБ, председателя и координатора на РО Пловдив - г-жа Харутюнян и г-н Чемишанов, зам.-кмета на р-н Южен към Общ. Пловдив г-жа Митева,

гл. инспектор при АХУ г-жа Синджирлиева, ст. сътрудник г-жа Димова и сътрудник г-жа Иванова към РЦ-МТСП. От името на председателя на СИБ г-н Георгиев връчи плакети „За принос в социалното приобщаване“ и грамоти за активна дейност в организацията повече от 20 години на г-н Латин Банков - дългогодишен член на УС на СИБ и на г-жа Смилянка Запрянова, дългогодишен координатор и председател на РО на СИБ Пловдив. Пловдивската регионална организация награди ОО Карлово с плакет, ОО Сопот със златен медал и ОО Калояново с грамота за техния принос към социалното приобщаване на хората в неравностойно положение в обществото. Бяха раздадени грамоти и на заслужили членове и активисти.

V. В Кюстендил отбелязаха тържествено 35-годишнината от учредяването на Съюза на инвалидите в България

На юбилейната годишнина беше посветена поредица от инициативи, в чиято кулминация се превърна тържественото честване на Международния ден на хората с увреждания.

Домакин на събитието бе НЧ „Братство 1869“, което предостави на Общинската организация

на СИБ своята голяма зала. Гости на тържеството бяха представители на Архиепископското наместничество, на Община Кюстендил, на политически партии и неправителствени и културни организации, партньори и приятели. Художествени формации от читалището и деца от ОДЗ „Мечта“ поздравиха присъстващите с музикални и танцови изпълнения.

Валентина Симеонова – председател на РО на СИБ, прочете поздравителния адрес, изпратен по случай 3 декември от председателя на СИБ Георги Колев до всички Регионални организации, както и поздравителен адрес от свое име до членовете на общинската структура. Дългогодишни активисти на организацията, както и партньори в нейната дейност, бяха удостоени с юбилейни благодарствени грамоти.

В знак на благодарност за тяхната съпричастност и за подкрепата им за хората с увреждания, организаторите на тържеството поднесоха за кмета на Община Кюстендил инж. Огнян Атанасов и за председателя на НЧ „Братство 1869“ по един автентичен кюстендилски зелник, приготвен от златните ръце на Красимира Николова – майка на шест деца, баба на седем внуци и на три правнучета.

Виолета Атанасова

VI. На 3 декември членовете на организацията на СИБ в Самоков отбелязахме 3 декември - Международния ден на хората с увреждания. Предварително си

запазихме място в заведението, определихме програмата и събитието започна. От канал Рила дойдоха да вземат интервю от мене по случай празника, което вечерта бе излъчено по местния канал. Като начало певческата ни група "Еделвайс" под съпровод на акордеона на Иван Машов изпяхме три песни. След това се изявиха Симеон Чанев и Славейка Малинова със стихотворението Родна стряха на Ран Босилек. Веднага след тях Венета Върбева прочете едно свое стихотворение и още две други, много прочувствени и актуални.

Дуетът за народни песни Латинка Трохарова и Васил Димитров изпяха две песни от своя репертоар.

След кратка почивка на сцената излязоха Спасия Мандаджиева, която беше подготвила 20 въпроса за викторината, а Нина Карапанчева беше обезпечила съответно 20 награди. След вкусния обяд, най-пъргавите излязоха и се хванаха

на хорото. Едно след друго се понесоха няколко хора, като така се развеселиха и играещите и наблюдаващите. Накрая Бай Васил изпя една шеговита народна песен за старите баби, като предварително обясни, че се отнася за по-старите от него, а той самият след месец-два става на 90. Към него се включи и Иван Машов с акордеона. Темпото и настроението се вдигнаха

невероятно. Получи се един великолепен празник. Усмивнати, развеселени и окрилени се разделихме, като си пожелахме скоро пак да се срещнем и се повеселим.

София Сотирова - председател

VII. Една прекрасна вечер, изпълнена с емоции. На 3 декември членовете на СИБ от Велико Търновската общинска организация отбелязахме своята 35 годишнина. Получихме пълна подкрепа от Общината при подготовката, поздравления и подаръци. Бяхме поздравени от група "Нежен пламък", които изпълниха и нашия химн. Голямо удоволствие ни доставиха и изпълненията на малките певци от "Румина", малките танцьори на "Зоки", танцьорите от "Ун бесо" и накрая "Рок чалъм бенд" взриви залата. Благодарим на всички за поздравленията и подкрепата. Това не се забравя и ще се помни.

Величка Накова - председател

VIII. На 3 декември кметът на Сливен, Стефан Радев, бе удостоен с почетна грамота и плакет за значителния си принос в социалното приобщаване на хората с увреждания и дългогодишното сътрудничество със Съюза на инвалидите в България (СИБ). Наградата бе връчена по повод 35-годишнината от създаването на СИБ по време на тържество на организацията в Сливен. На събитието присъства заместник-кметът Пепа Чиликова, която поздрави регионалния председател Веселин Василев и членовете на клуба, като им връчи поздравителен адрес от името на кмета Радев.

„Организацията символизира единството и взаимната подкрепа, чиято цел е защитата на интересите и правата на хората с увреждания в страната ни. Енергията и всеотдайността, които влагате ежедневно в дейностите на Съюза, заслужава обществено признание. Убеден съм, че заедно ще продължим да работим за по-справедливо бъдеще за всички наши съграждани, защото всеки човек трябва да има равни възможности, за да разгърне своя потенциал, независимо от ограниченията, които му е поднесъл живота“, пише в поздравлението Радев.

Присъстващите бяха поздравени и от председателя на Регионалната организация в Сливен Веселин Василев. В своето приветствие той пожела на всички колеги по съдба, кураж и много борбеност в постигането на нашите житейски цели.

„На нашите политици и управници пожелавам – повече хуманно и позитивно отношение към хората с увреждания, да вземат мъдри и обществено-поллезни решения, с които да допринасят повече за включването на хората в неравностойно положение във всички сфери на живота!“, каза още г-н Василев.

Гости на тържеството бяха още директора на областна дирекция „Социално

подпомагане“ Иван Матев, Соня Ношкова – общински експерт, отговарящ за пенсионерските клубове в Сливен, съпредседателят на „Съюз на пенсионерите 2004-обединени“ Васил Ангелов и др.

Веселин Василев връчи почетна грамота на заместник-кмета Пепа Чиликова за „огромния ѝ принос в социалното приобщаване

на хората с увреждания в община Сливен, за дългогодишно и ползотворно сътрудничество с организацията на СИБ в Сливен и по повод 35-годишнина от учредяване на СИБ. Почетна грамота получи Соня Ношкова, ръководителя на фолклорна група "Детелини" - Митьо Вълков, както и Станимир Петков – кореспондент на клуба на инвалидите в Сливен.

За доброто настроение се погрижиха членовете на фолклорна група „Детелини“ към клуба на инвалида в Сливен.

Припомняме, че през октомври Община Сливен направи ремонт на покрива и фасадата на Клуб на инвалида в квартал „Даме Груев“. Бяха подменени осветителните тела, а залата беше боядисана.

Станимир Петков

IX. Трети декември - Международен ден на хората с увреждания. Общинска организация на инвалидите към СИБ в гр. Враца отбелязахме този ден с приятелите, младежи на МГЕРБ - Владимир Тодоров и Явор Стоянов, съвместно с г-н Мартин Харизанов, които бяха съпричастни заедно с нас и ни подариха тонколона за по приятни моменти да прекарваме в клуба. Имахме и поздравителен адрес от г-н Калин Каменов - кмет на община Враца. В този ден бяхме уважени и от г-н Пламен Иванов - зав.отдел "Социален, култура, спорт и туризъм". С пожелание за здраве, борбеност, винаги да гледаме напред, все така весели и с хъс за живот. Всички членове и гости бяха посрещнати по стар български обичай с питка и шарена сол.

Жасмина Баръмова - председател

X. На 3 декември, отбелязваме Международния ден на хората с увреждания! През 1992 г. ООН обяви този ден, за да подкрепи достойнството, правата и

добруването на хората с увреждания и да насърчи тяхното активно участие в обществото.

В Троян, местното Сдружение на инвалидите организира тържество, на което председателят Йонета Радоевска подчерта важността на интеграцията и защитата на правата на хората с увреждания. Тя пожела на всички здраве, щастие и весели празници!

Тя благодари на заместник-кмета инж. Николай Райковски и Марияна Николова в лицето на община Троян за подкрепата!

И пожела - Нека заедно работим за по-добро бъдеще за всички!

Троян експрес

XI. Общинската организация на хората с увреждания гр. Разград отбелязва двоен празник - 3 декември - международен ден на хората с увреждания и 35 години от учредяването на Съюза на инвалидите в България!

Юбилейната годишнина бе предхождана от мероприятия, имащи познавателен характер и свързани с посещения на красиви природни забележителности.

Кулминацията на празника бе тридневен престой в хотел "Плиска" КК "Златни пясъци", споделен с Общинската организация на СИБ гр. Девня.

Приветствия поднесоха председателят на СИБ - Георги Колев, кметът на гр. Девня Свилен

Шитов, председателите на ОО на Девня и Разград - Митко Андонов и Иванка Петкова.

"Ние можем!" и го доказваме ежедневно не само на думи, но и на дела. Доказваме го всички хора в неравностойно положение!

Нека да сме здрави, вдъхновени и успешни! Нека предстоящите Коледни и Новогодишни празници бъдат топли, споделени и щастливи!

Елена Енева